

притягнення членів злочинної організації до кримінальної відповідальності. Для боротьби з незаконним гральним бізнесом у мережі Інтернет застосовують блокування ігрових сайтів за рішенням суду.

Чи може Україна заробляти на гральному бізнесі? Так, але для цього потрібні чіткі, суворі, обгрунтовані обмеження. У гральному бізнесі має бути один господар — держава, а сам гральний бізнес перетворений на легальний, цивілізований, привабливий вид відпочинку з розгалуженою інфраструктурою та відповідними світовими стандартами.

Список використаних джерел:

1. Стаття: «Виклики шахрайства для казино в Україні» URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/05/26/674296/> (дата звернення 20.11.2021)
2. Стаття: «Легалізація грального бізнесу в Україні: закон опубліковано!» URL: <https://news.dtki.ua/state/laws-and-regulations/64222> (дата звернення 20.11.2021)
3. В. М. Опанасенко. Чи існує економічна обгрунтованість легалізації азартних ігор на території України? Формування ринкових відносин в Україні. 2015. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2015_12_24 (дата звернення 20.11.2021)

Барсуковський О.Р.

здобувач вищої освіти ННІП ПФПНП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Телійчук В.Г.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ: ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Основною домінуючою тенденцією у процесі розвитку сучасної злочинності є зростання та посилення впливу організованої злочинності, різноманітної за своєю сутністю та конкретними видами спеціалізованої протиправної діяльності. Безперечно, що правоохоронна система України постійно удосконалює методи та засоби оперативно-розшукової протидії даного виду злочинності. В Україні за 2015 та 2016 роки було виявлено 135 та 136 організованих груп та злочинних організацій відповідно. У 2017 році кількість виявлених груп та організацій зростає до 210 (+54,4%), 2018-го – до 288 (+37,1%), 2019-го – до 293 (+1,7%). За минулий рік правоохоронці виявили 377 організованих груп та злочинних організацій, які скоїли 3 тисячі 595

кримінальних правопорушень. Більшість злочинів (1 тисяча 178) стосувалися обороту наркотиків та психотропних речовин. Також було 160 випадків привласнення та розтрата майна шляхом зловживання службовим становищем, 144 крадіжки, 123 пограбування. Протягом січня-квітня 2021 року було виявлено 217 організованих груп та злочинних організацій. Вони скоїли 1 тисячу 905 злочинів, більшість також пов'язані з обігом наркотичних речовин. Однак проблема підвищення ефективності механізму протидії організованій злочинності як кримінально-правового, так і оперативно-розшукового залишається актуальною та потребує постійного контролю та пошуку все більш інноваційних рішень [1, с. 23].

Організована злочинність являє собою негативне соціальне явище, сутність якого полягає у скоєнні злочинної (або незлочинної) діяльності для отримання, примноження та легалізації злочинних доходів, а також це сукупність ієрархічно побудованих організованих злочинних формувань, які використовують для досягнення своєї мети корупційні зв'язки і мають латентність, внаслідок функціонування власної системи нейтралізації всіх форм соціального контролю. Даний вид злочинності відрізняється не тільки стійкістю злочинних намірів, розподілом рольових функцій та скоєнням тяжких та особливо тяжких злочинів, але також має тенденцію до залучення до злочинної діяльності насамперед молодого покоління, при цьому на різних стадіях скоєння злочину та з різним рівнем їх використання, а також розуміння того, що вони, молоді люди, залучені до злочинної діяльності.

Ми не випадково згадали про молоде покоління: середній вік членів організованих груп з торгівлі людьми – 30–34 років, а їхніх жертв – 24–25 років у жінок та 17–24 – у чоловіків, третина постраждалих – діти. Незважаючи на те, що торгівля людьми відповідно до міжнародних стандартів є грубим порушенням основних прав і свобод людини та громадянина, міжнародні документи вимагають розглядати цей феномен як злочини проти особистості та як одну з форм організованої транснаціональної злочинності. У нашій країні загальна небезпека даних явищ досі як така була по суті оцінена. Відповідальність за цей вид злочину в Кримінальному Кодексі передбачена статтею 149, що частково встановлюють очевидні для практиків та теоретиків техніко-юридичні вади цієї норми та її протиріччя з міжнародними нормативно-правовими актами.

В даний час не існує достовірної статистичної інформації в галузі торгівлі людьми у зв'язку з тим, що більшість жертв цього виду злочинів ніколи не визначаються як такі імміграційною владою, також дані щодо торгівлі людьми в більшості країн збираються досить рідко. Також однією з ключових причин можна вважати депортацію, загроза якої зазвичай стримує жертв цього виду злочинів, переважно вони звертаються до офіційної влади, що «приховує» їх від статистики. Однак відсутність даних щодо такого феномену не применшує прагнення вітчизняної правоохоронної системи вдосконалювати практику протидії організованій злочинності в Україні, крім цього відсутність статистики «гальмує» процес удосконалення оперативно-розшукової протидії організованій

злочинності в цілому.

В основу успішної практики оперативно-розшукової протидії організованій злочинності, у тому числі в торгівлі людьми, має бути покладено ефективно побудований алгоритм дії оперативних співробітників при виявленні та прихованні конкретного злочину. Для цього необхідно виділення оперативно-розшукових ситуацій, тобто реальної обстановки, що склалася в процесі виявлення та розкриття конкретної кримінальної події, оцінка яких важлива для прийняття рішень про вибір сил, методів та засобів, спрямованих на вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності, зокрема у сфері протидії [2, с. 30].

Оперативно-розшукові ситуації, що складаються у процесі діяльності оперативних підрозділів, на думку К.В. Васильченко, є основним в інформаційно-пізнавальному та посвідчувальному видах оперативних служб при боротьбі з різноманітними злочинами. Це твердження справедливе, оскільки практика боротьби з організованою злочинністю показує, що первинна інформація про скоєння тих чи інших злочинів, що надходить у розпорядження оперативних підрозділів, часто буває неконкретною, невірною, спотвореною, нерідко помилковою, що зумовлює необхідність проведення комплексу організаційних та оперативно-розшукових заходів щодо її актуалізації [3, с. 130].

Таким чином, на першому етапі розкриття злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, найбільш типовими є наступні оперативно-розшукові ситуації: по-перше, поява заяви від родичів, знайомих, колег та інших про раптове зникнення людини без явних на те причин; по-друге, звернення самого потерпілого або його родичів, друзів, колег із заявою про вчинення щодо нього діяння, що підпадає під ознаки складу злочину, передбаченого Кримінальним Кодексом України; по-третє, володіння оперативним співробітником інформацією, отриманою оперативним шляхом, факти підготовки чи скоєння конкретного злочину. З розрахунком на дані ситуації та на знання ознак оперативно-розшукової характеристики злочинів, що пов'язані з торгівлею людьми, підрозділи кримінальної поліції здійснюють систему початкових оперативно-розшукових заходів щодо перевірки та вирішення заяв по суті.

Список використаних джерел:

1. Юхно О.О. Правове регулювання діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності / О.О. Юхно // Південноукраїнський журнал права. - 2009, № 1. – С. 21 – 25.
2. Корсікова Н.А. Торгівля людьми як актуальний підвид організованої злочинності// Сучасна наука. 2011. № 1. С. 30.
3. Васильченко К.В. Оперативно-розшукові ситуації у протидії кримінальному рейдерству // Вісник . 2008. № 22. С. 130–136.